

DETALLS | SAVIESA

Una visió de la vida en què hi és molt present la nostàlgia de la naturalesa (el peu descalç, l'olor que arriba de l'exterior) i que està recorreguda per una lúcida consciència de la fugacitat de sensacions i experiències, de la precarietat de tot allò que estimam i ens pot fer feliços

Text: **Miquel À. Llauger**
mallauger@hotmail.com

El poemari *País de vent*, de Jordi Llavina, va ser guardonat amb la tercera edició del Premi Vila de Martorell de Poesia i ha estat editat a casa nostra, com els dos premis anteriors, per Leonard Muntaner. Julià, Colomer, Llavina: tres Jordis i tres bons llibres de versos, tota una mostra d'un premi que exerceix bé la funció d'orientar el lector de poesia que cerca què hi ha de valuós en un panorama caracteritzat per la profusió de títols.

El lector que conegués els dos anteriors reculls de poemes de Jordi Llavina (*La corda del gronxador* i *Diari d'un setembrista*) hi reconeixerà, madurada, la veu d'un poeta que s'estima més el to

d'una conversa a la solemnitat o la grandiloqüència, i que construeix els versos confiant en la capacitat del llenguatge de representar el món de les coses i dels afectes. Wordsworth parlava d'utilitzar el llenguatge dels homes comuns, i de l'emoció recordada en la tranquil·litat, i d'aquí

sorgeix una de les venes de la poesia contemporània. És la família de poetes anglosaxons com Thomas Hardy i Robert Frost, als quals Llavina també és proper perquè extreuen de l'entorn natural més proper la major part dels pretextos per a la seva reflexió poètica.

La poesia de Llavina excel·leix de manera molt especial en el dibuix del detall. Molts dels seus versos fan pensar en la defensa que feia Gabriel Ferrater de la

“concreció imaginativa” com a element essencial de qualsevol formalització artística (ho ha estudiat i explicat el crític Pere Ballart). En una carta a J.V. Foix, Ferrater diu que les imatges, en poesia, han de tenir la qualitat d'una bona definició, en el sentit que els fo-

tògrafs donen a aquest mot. Els poemes de Llavina, una mica a la manera de la pintura hiperrealista, perfilen en alta definició la ferida d'unes cireres que la pluja ha obert (“els llavis de la llaga són / de color de tintura de iode”), les restes de farina que unes mans deixen en una copa, les taques de floridura que surten al galet d'un tub de nata, o l'ombra de fum que deixa al cel una palmera de focs artificials. Aquesta lent d'amplificació s'aplica també a les imatges re-

Aquest país de vent és “un lloc que no és als mapes, ni hi serà”

cordades i a les associacions sinestèsiques entre sensacions diverses (*Gessamí*).

Però els versos d'aquest *País de vent* no es recreen en aquesta precisa notació dels objectes i d'impressions com si això fos tot el seu objectiu. Ferrater també sabia que la vividesa del detall és valuosa en la mesura que perfila bé una experiència moral. Llavina també ho sap, i ho demostra amb aquest llibre reflexiu i savi. Al poema *Labast de la mà* comina el lector a tenir l'experiència tàctil més immediata del món (tocar la terra, l'aigua, la neu, un cos) per concloure que el que vol és “apamar l'ànima”.

El poema inicial ens anuncia que aquest país de vent és “un lloc que no és als mapes, ni hi serà”. És el món de la infantesa, és clar: aquella cita cèlebre de Wordsworth segons la qual “the

Child is father of the Man” hi resulta ben escaient. Però és més coses: és el món dels amors recordats, el món dels fills, el món dels animals (un grapat d'aquests poemes prenen, com a faules contemporànies, els animals com a pretext per a la reflexió moral), el món dels avantpassats. Un món dibuixat amb traç tan exacte com afectuós. *El país del vent*, de Jordi Llavina, dibuixa una visió de la vida en què hi és molt present la nostàlgia de la naturalesa (el peu descalç, l'olor que arriba de l'exterior) i que està recorreguda per una lúcida consciència de la fugacitat de sensacions i experiències, de la precarietat de tot allò que estimam i ens pot fer feliços. Un país de fruites i d'olors, sobrevolat pels voltors amb què acaba el poema inicial, o pels corbs de la delicada il·lustració de la coberta.

País de vent
Jordi Llavina

Leonard Muntaner Editor, Palma, 2011
103 Pàgs / 11 €

APROXIMACIONS | ROBATORIS

Text: **Josep A. Calvo**
pepcalvo@hotmail.com

La traducció no és una tasca fàcil, més aviat tot al contrari. I així ens ho planteja Jean Serra a *Aproximacions i robatoris*. Serra ens recorda que l'any 1975 ja va fer una traducció seriosa, com la qualifica ell mateix, del poema *Liberté* de Paul Éluard, que aparegué a la revista *Lluc* i que motivà una relació literària amb Josep M. Llompart. A Serra, així mateix, no li cauen els anells quan ens adverteix que quan qualcuna de les traduccions que presenta a *Aproximacions i robatoris* estava escrita en una llengua que li era desconeguda, s'ha servit de versions castellanes o franceses.

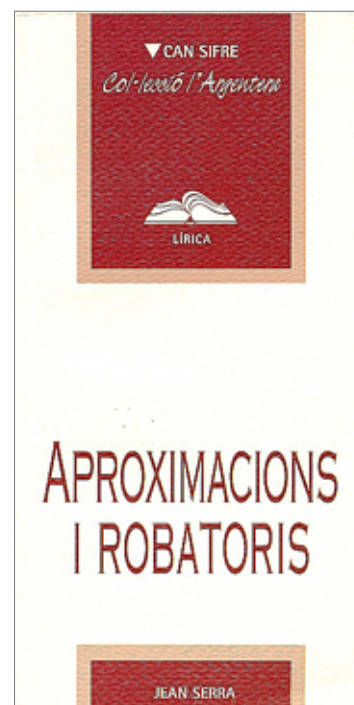
Els materials traduïts en aquest volum abracen un ventall ben ampli i variat de poetes i temàtiques. Comença amb Li Bai (segle

El 1975, Serra ja va fer una traducció seriosa, com la qualifica ell mateix, del poema *Liberté* de Paul Éluard

VIII dC), el poeta xinès que formava part d'un grup amant de la disbauxa; Nasreddin Hodja (personatge llegendari de Turquia, s. XIII-XIV); Solimà el Magnífic (1494-1566); Ben Gennun (Algèria, s. XIX); Paul Éluard (1895-1952), el poeta que lluitava amb les paraules al seu poema *Oda a la llibertat*; Jacques Prévert (1900-1977); Raymond Radiguet (França, 1903-1923); Nazim Hikmet (1902-1965); Abdellatif Laâbi (Marroc. Fes, 1942); Rafael Alberti; Celso Emilio Ferreiro; Xuan Bello; Ana Vanessa Gutiérrez i Euripide Kleopas. A més a més, també hi trobareu qualche poema anònim (Algèria, s. XVI) i una cançó popular de Blida, també d'Algèria. He trobat adient la inclusió dels noms dels poetes traduïts perquè els lectors es facin una idea del ventall que aplega aquest volum de poesia que ens ofereix Jean Serra.

Les temàtiques i els estils d'aquestes *Aproximacions i robatoris* són ben variats, la qual cosa dota el volum de múltiples possi-

ibilitats de lectura i ens aporten, sens dubte, un ventall de sensacions que ens permeten gaudir d'una manera de confegir versos que van d'un extrem a l'altre. De tota manera, els poemes, tènicament, són senzills, però tenen la característica, com diu el propi Jean Serra, que són propers a la seva pròpia manera d'escriure poesia. Particularment he trobat colpidors els poemes de la poetessa asturiana Ana Vanessa Gutiérrez, per la manera com tracta la mort, l'enyorança, el pas del temps, l'oblit: “No t'acostis. / Vigila la distància i retarda la teva vinguda almenys una / primavera més.” O aquestes altres reflexions, contundents, que ens arriben a l'ànima: “Hi ha res pitjor que l'enyorança, res més cruel que la / memòria?”. Però també són ben interessants els versos de l'asturià Xuan Bello, sobretot aquells que reflexionen sobre la vida, en un poema que duu el mateix títol: “Per a tots la vida és simulacre i cendra / i aquell que

de sobte es para / a la meitat del camí de la seva mort / menteix i està perdut”.

Pel que fa als altres poetes, tots són interessants, com les històries del personatge llegendari

Nasreddin Hodja, en què apareix com a protagonista a poemes divertits com *I de la pudor, què en fas?*, en el qual es conta una breu història d'un home que es tirà un pet sonor, que dissimulà el renou amb el peu, però que tanmateix no va poder amagar la pudor; o el poema *Mentre tu no hi siguis dins, pots posar-te del costat que vulguis*, en què un home demana a Nasreddin Hodja en quin costat convé posar-se del taüt en un enterrament.

Amb *Aproximacions i robatoris*, Jean Serra, aquest poeta, fill d'emigrats polítics, que visqué la seva infantesa a Alger i anà a Eivissa d'adolescent, ens convida a conèixer en llengua catalana una sèrie de veus poètiques d'èpoques i llocs ben diferents, però que l'autor sent molt properes.

Aproximacions i robatoris
Jean Serra

Edicions Can Sifre, Palma, 2010
60 Pàgs. / 15 €